

USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE

УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

CONSTITUTIONAL COURT
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

COUR CONSTITUTIONNELLE
DE BOSNIE-HERZEGOVINE

05-1
01/7
P

Broj: AP-4273/22
Sarajevo, 27.01.2023. god.

Centralna izborna komisija BiH
Danijela Ozme 7
71000 Sarajevo

Poštovani,

U prilogu dopisa dostavljamo Vam Odluku AP-4273/22 od 19.01.2023. godine.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
VIŠEŠKUPNO IZBORNO POVJERENSTVO

PRIMLJENO:		27-01-2023	
Organi za izbor i jedinstvo	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05-1-07-1-		2355	-3/2

kurir
2023

Registar
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Sevilma Sali-Terzić, s.r.

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+ 387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednica Valerija Galić, potpredsjednici Mirsad Ćeman, Zlatko M. Knežević i Helen Keller i sudije Seada Palavrić, Angelika Nussberger i Ledi Bianku, na sjednici održanoj 19. januara 2023. godine, u predmetu broj **AP-4273/22**, rješavajući apelaciju **Partije demokratskog progresa - PDP i drugih**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka h), člana 57. stav (2) tačka a) i člana 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 94/14), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Partije demokratskog progresa, Srpske demokratske stranke i Liste za pravdu i red – lista Nebojše Vukanovića** protiv rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 Iž 044253 22 Iž od 1. novembra 2022. godine, zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

1. Partija demokratskog progresa, Srpska demokratska stranka i Lista za pravdu i red – lista Nebojše Vukanovića (u daljnjem tekstu: apelanti), koje zastupa Advokatsko društvo „Ademović, Nožica i partneri“, podnijeli su 11. novembra 2022. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv rješenja Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) broj S1 3 Iž 044253 22 Iž od 1. novembra 2022. godine. Apelanti su zatražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi „naložio Centralnoj izbornoj komisiji da privremeno suspenduje dejstvo člana 1. stav 1. litera d) Odluke Centralne izborne komisije BiH o potvrđivanju rezultata općih izbora u Bosni i Hercegovini 2022. godine, broj 05-1-07-1-23551/22 od 02.11.2022. godine, koji se tiče izbora predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, uključujući relevantni dio izvještaja o rezultatima glasanja koji se tiče izbora predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, do donošenja konačne odluke Ustavnog suda BiH.“
2. Centralna izborna komisija (u daljnjem tekstu: CIK) je donijela dopunsku Odluku o utvrđivanju i objavljivanju rezultata Opštih izbora u Bosni i Hercegovini 2022. godine (u daljnjem tekstu: Opšti izbori) broj 05-1-07-1-2317-22 od 27. oktobra 2022. godine. Navedenom Odlukom

(član 1. Odluke) utvrđeni su i objavljeni rezultati Opštih izbora za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske. Članom 2. Odluke je utvrđeno da je sastavni dio te Odluke detaljan tabelarni prikaz rezultata glasanja za izborni nivo iz člana 1. Odluke po osnovnim izbornim jedinicama, biračkim mjestima i kandidatima.

3. Apelanti su podnijeli žalbu protiv navedene Odluke, koja je odbijena rješenjem Suda BiH broj S1 3 IŽ 044253 22 IŽ od 1. novembra 2022. godine. U obrazloženju rješenja je ukazano da je CIK konstatovao da su postojale dokumentovane nepravilnosti u izbornom procesu. Zbog toga je CIK po službenoj dužnosti odlučio da se izvrši ponovno kontrolno brojanje glasačkih listića radi pravilnog objedinjavanja i utvrđivanja rezultata izbora sa svih redovnih biračkih mjesta za nivo predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, sve u cilju zaštite integriteta izbornog procesa. Takođe, ukazano je da je osporena Odluka donesena nakon izvršenog ponovnog kontrolnog brojanja. Razmatrajući žalbene navode apelanata, Sud BiH je detaljno obrazložio zašto su ti navodi neosnovani odnosno zašto ne mogu dovesti do drugačije odluke u konkretnom slučaju. Naročito, Sud BiH je ukazao da je odredbom člana 2.10. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon) propisano da će CIK poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu ako ustanovi da je za vrijeme glasanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu uticati na rezultate izbora. Međutim, Sud je zaključio da nakon kontrolnog brojanja nisu utvrđene nepravilnosti koje mogu uticati na rezultate izbora. Takođe, ukazao je da druge nepravilnosti koje su utvrđene mogu biti predmetom prekršajnih postupaka koje CIK može voditi protiv izborne administracije, odnosno mogu biti predmet eventualnih krivičnih prijava nadležnim tužilaštvima.

4. Apelanti tvrde da im je osporenom odlukom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), te član 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt) i član I/2 Ustava Bosne i Hercegovine. Apelanti, u opširnoj apelaciji, navode o povredi prava na koja su se pozvali pretežno zasnivaju na žalbenim navodima koje su istakli u postupku u kojem je donesena osporena odluka. U vezi sa tim, apelanti navode da su napravljeni takvi propusti u organizaciji i kontroli izbornog procesa koji su, prije svega, rezultovali „kvalitativnim nepravilnostima za vrijeme glasanja i brojanja listića“ i koji su utjecali na rezultate izbora za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske. Apelanti iscrpno ponavljaju u čemu se, po njihovom mišljenju, sastoje te nepravilnosti. Smatraju da se, zbog toga, izbori za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske ne mogu ocijeniti slobodnim i demokratskim i da su CIK i Sud BiH trebali da postupe po članu 2.10 Izbornog zakona, te u cijelosti ponište rezultate tih izbora i ponove izbore. Osim toga, apelanti navode da su im CIK i Sud BiH uskratili pravo na javnu

raspravu, što smatraju protivnim članu II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članu 6. Evropske konvencije.

5. Zahtjev za privremenu mjeru apelanti obrazlažu, prije svega, time što tvrde da su osnovani njihovi navodi o povredi člana 25. Međunarodnog pakta i člana I/2 Ustava Bosne i Hercegovine. Takođe, tvrde da se predmet tiče „goruće i nužne potrebe“ da Ustavni sud privremeno zaštiti „faktičku i pravnu situaciju“. Smatraju da u suprotnom, sve i da se apelacija usvoji, „meritorna odluka ne bi bila izvršiva u smislu svoje efektivnosti.“ Smatraju da neusvajanjem privremene mjere mogu nastupiti nesagledive i nenadoknadle štete posljedice koje se ne mogu sanirati ni eventualno pozitivnom odlukom Ustavnog suda.

6. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda.

Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Član 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda glasi:

(3) Apelacija nije dopustiva i ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je ratione materiae inkompatibilna sa Ustavom;

7. Apelanti smatraju da je osporenim rješenjem Suda BiH, kojim je odbijena njihova žalba protiv odluke CIK-a, dakle u sporu proizašlom iz izbornog procesa, povrijeđeno njihovo pravo na pravično suđenje, koje je garantovano članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije. S tim u vezi, Ustavni sud podsjeća na ustaljenu praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) prema kojoj se politička prava ne smatraju građanskim pravima. Evropski sud je takav stav zauzeo u predmetu *Pierre-Bloch v. France* (vidi Evropski sud, *Pierre-Bloch protiv Francuske*, presuda od 21. oktobra 1997. godine, predstavka broj 24194/94, tačka 50.). Ustavni sud primjećuje da je Evropski sud i u kasnijoj praksi ostao dosljedan tom stavu da sporovi vezani uz prava i obaveze koje izvire iz pasivnog biračkog prava u pravilu ne spadaju u okvire ni građanskog, niti krivičnog aspekta člana 6. Evropske konvencije (vidi, između ostalih, *Mutalibov protiv Azerbejdžana*, odluka od 19. februara 2004. godine, predstavka broj 31799/03, *Paksas protiv Litvanije*, presuda od 6. januara 2011. godine, predstavka broj 34932/04, tač. 64.-69. i *Karimov protiv Azerbejdžana*, presuda od 25. septembra 2014. godine, predstavka broj 12535/06, tač. 53.-55.).

Ustavni sud takođe ukazuje da je u svojoj dosadašnjoj praksi zauzeo sličan stav (vidi, između ostalih, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu *AP-3804/08* od 15. juna 2010. godine, tač. 24-29. i Odluke o dopustivosti *AP-4195/16* od 23. novembra 2016. godine i *AP-39/19* od 10. septembra 2019. godine, dostupne na www.ustavnisud.ba). Stoga, Ustavni sud zaključuje da se u konkretnom slučaju radi o sporu koji je izvan okvira člana 6. stav 1. Evropske konvencije, a član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine u ovom slučaju ne pruža širi obim zaštite, zbog čega su ovi navodi apelanata *ratione materiae* inkompatibilni sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

8. U odnosu na navode o kršenju člana 25. Međunarodnog pakta, Ustavni sud ukazuje da navedeni član u relevantnom dijelu glasi:

Svaki građanin ima pravo i mogućnost, bez ikakve diskriminacije spomenute u članu 2. i bez neosnovanih ograničenja:

[...] b) da bira i da bude biran na povremenim istinskim, općim, jednakim i tajnim izborima, koji osiguravaju slobodno izražavanje volje birača.“

9. S obzirom da su u konkretnom slučaju apelanti političke stranke, a ne građanin u smislu navedenih odredaba, Ustavni sud smatra da se garancije iz člana 25. Međunarodnog pakta ne mogu primijeniti na konkretan postupak (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti *AP-7518/18* od 10. januara 2019. godine, tačka 10.). Imajući u vidu navedeno, ovi navodi apelanata su, također, *ratione materiae* inkompatibilni sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

10. U vezi sa navodima o kršenju člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud ukazuje da je ovim članom određeno da je Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora. Ustavni sud zapaža da apelanti kršenje ovog člana zasnivaju na istim argumentima koji su ispitani u vezi sa članom 25. Međunarodnog pakta. S obzirom na navedeno Ustavni sud smatra da su u datim okolnostima i navodi o povredi člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 25. Međunarodnog pakta, *ratione materiae* inkompatibilni sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

11. U skladu sa navedenim, a imajući u vidu odredbu člana 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se apelacija odbaciti kao nedopuštena ukoliko je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke

12. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati zahtjev apelanata za donošenje privremene mjere.

13. U skladu sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

1
Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Valerija Galić